Motoriek

Fijne motoriek • **1 Oog-handcoördinatie**

Baby

BLAUW

in ontwikkeling	ja	Het kind …
☐	☐	'graait' naar een speeltje dat in het gezichtsveld wordt gehouden
☐	☐	pakt speeltjes aan met beide handen en kijkt ernaar
☐	☐	kijkt naar de voetjes en pakt deze vast
☐	☐	beweegt speeltjes in de hand in de richting van de mond
☐	☐	pakt speeltjes van de ene hand in de andere hand

Dreumes

ORANJE

☐	☐	kan voorwerpen ergens uithalen en weer instoppen *(bijv. in een doos of een vormenstoof)*
☐	☐	kan zelf eten met een lepel of een vork
☐	☐	kan zelf uit een (tuit)beker drinken

Peuter

GEEL

Begin	☐	☐	beweegt groot vanuit de schouder en beweegt nog de hele arm bij tekenen, verven, roeren
	☐	☐	kan alledaagse, kleine, voorwerpen oppakken *(zoals een kruimeltje)*
	☐	☐	kan uit een beker/mok drinken *(knoeit nog wel eens)*
	☐	☐	kan bestek gebruiken *(lepel en vork)* bij het eten
	☐	☐	stopt vormen in een vormenstoof en stapelt met bouwmateriaal *(maakt bijv. een toren van 3 blokken)*

ROZE

Midden	☐	☐	beweegt groot vanuit de schouder bij verven, roeren en klein vanuit de pols bij tekenen, kleuren
	☐	☐	helpt mee met zichzelf aankleden en kan zelf iets uittrekken *(zoals een jas)*
	☐	☐	kan grote kralen aan een snoer rijgen, kan een knoppenpuzzel (inlegpuzzel) maken en bouwt eenvoudige bouwwerken met bouwmateriaal *(niet meer alleen stapelen)*

GROEN

Einde	☐	☐	kan (met vingertoppen) bladzijden een voor een omslaan, kan kralen op een kralenplank plaatsen en gebruikt hierbij de duim en de wijsvinger
	☐	☐	kan (met enige hulp) zichzelf aan- en uitkleden, een rits en grote knopen open- en dichtmaken
	☐	☐	kan een puzzel maken van minimaal 4 stukjes en manipuleert met kleiner constructiemateriaal *(zoals Lego)*

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Fijne motoriek • **2 Werken met materialen**

Baby

BLAUW

in ontwikkeling	ja	Het kind ...
☐	☐	kijkt en speelt met handen en vingers
☐	☐	kan korte tijd iets vasthouden
☐	☐	stopt alles in de mond om te onderzoeken

Dreumes

ORANJE

☐	☐	onderzoekt materiaal door eraan te voelen en ermee te manipuleren *(openen, trekken)*
☐	☐	begint te tekenen door heen en weer en in het rond te krassen
☐	☐	houdt schrijfgerei (doorgaans) in de volle vuist vast en ontdekt dat iets een spoor achterlaat

Peuter

GEEL

Begin	☐	☐	onderzoekt materialen en doet tactiele ervaringen op, bekijkt materialen van alle kanten, speelt met zand en water, experimenteert met klei en vingerverf
	☐	☐	kleurt vlakken, maakt krabbels, zoals herhaling van stippen en lijnpatronen

ROZE

Midden	☐	☐	onderzoekt materialen, doet tactiele ervaringen op en geniet hiervan *(water, zand, korrels, schuim, schuimvlokken, stukjes stof, vingerverf)*
	☐	☐	experimenteert met scheuren en kan grote stukken papier (willekeurig) doorscheuren; gebruikt nog de hele hand *(in de vuist)*
	☐	☐	experimenteert met het knippen in papier
	☐	☐	kan zelf lijm aanbrengen en een doos beplakken
	☐	☐	kleurt grote vlakken, maakt krabbels, tekent rondjes; de eerste figuren worden zichtbaar
	☐	☐	experimenteert met het verven met een kwast

GROEN

Einde	☐	☐	experimenteert en manipuleert met (kosteloos) materiaal *(zoals kiezels, buizen en dozen)*
	☐	☐	kan een rechte lijn prikken met een grote prikpen
	☐	☐	kan een (vouw)blaadje vouwen *(enigszins recht)*
	☐	☐	kan stukken papier doorscheuren door de vingers te gebruiken *(in steeds kleinere stukken)*
	☐	☐	houdt de schaar op de juiste manier vast en kan de knipbeweging maken, kan een reep papier in snippers knippen
	☐	☐	houdt het potlood vlak bij het papier vast, gebruikt duim en wijsvinger bij het vasthouden (geen vuistgreep) en stuurt het potlood vanuit (de arm en) de pols
	☐	☐	kleurt steeds beter grote vlakken, tekent min of meer poppetjes/kopvoeters, strepen en rondjes, en benoemt deze
	☐	☐	kan met een (grote) kwast verven *(maakt strepen of kleurt vlakken)*, gebruikt duim en wijsvinger bij het vasthouden (geen vuistgreep)
	☐	☐	houdt een potlood of verfkwast meestal vast met de voorkeurshand

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Grove motoriek • **1 Balanceren**

Baby

BLAUW

in ontwikkeling	ja	Het kind ...
☐	☐	raakt met de handjes de voetjes aan
☐	☐	kan korte tijd zelfstandig zitten
☐	☐	trekt zich op aan bijv. een tafel en kan weer terug naar de grond

Dreumes

ORANJE

☐	☐	kan blijven staan aan bijv. een tafel en ondertussen een speeltje vasthouden
☐	☐	kan enkele seconden alleen (los) staan

Peuter

GEEL	**Begin**	☐	☐	kan houdingen nadoen (voordoen - nadoen) en oefent daarbij de balans *(staat nog onvast op één been)*
ROZE	**Midden**	☐	☐	kan enkele seconden *(ongeveer twee)* op één been staan
		☐	☐	kan kortdurend op de tenen lopen
		☐	☐	kan iets pakken terwijl hij/zij in balans blijft
GROEN	**Einde**	☐	☐	kan enkele seconden *(ongeveer twee)* op één been staan, zowel links als rechts
		☐	☐	kan over een lijn heen stappen
		☐	☐	kan rechtuit over een lijn lopen terwijl hij/zij met de armen beweegt

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Grove motoriek • **2 Lopen en rennen**

Baby

BLAUW

in ontwikkeling	ja	Het kind ...
☐	☐	kan het hoofd oprichten
☐	☐	rolt van de buik op de rug en andersom
☐	☐	draait rond in buikligging en pakt speeltjes binnen handbereik
☐	☐	kan met de armen tijgeren *(beweegt voort en gebruikt de steun van de onderarmen)*
☐	☐	kruipt en/of schuift op het zitvlak
☐	☐	kan zich optrekken tot staan *(gebruikt de spijl van een box of bijv. een tafelpoot)*

Dreumes

ORANJE

☐	☐	kan langs de rand van de tafel lopen
☐	☐	loopt aan de hand van een volwassene en/of met een loopwagen
☐	☐	maakt de eerste stapjes, zelfstandig

Peuter

GEEL / ROZE / GROEN

Begin	☐	☐	loopt soepel, kan vooruit over een rechte lijn lopen en een paar stappen achteruit zetten
	☐	☐	kan rennen *(vaak nog dribbelpasjes)*, heeft nog moeite met stoppen en van richting veranderen tijdens het rennen
Midden	☐	☐	kan vooruit over een rechte lijn lopen en afwisselend grote en kleine stappen maken
	☐	☐	kan rennen en stoppen en van richting veranderen tijdens het rennen
Einde	☐	☐	kan achteruit en vooruit lopen over een rechte lijn
	☐	☐	rent soepel, kan snelheid verminderen en versnellen en meer gericht van richting veranderen tijdens het rennen

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Grove motoriek • 3 Rijden

	in ontwikkeling	ja	Het kind ...
Dreumes			
ORANJE	☐	☐	loopt achter/duwt een loopwagen
Peuter			
GROEN	☐	☐	**Begin** gaat vooruit op een loopwagen *(fiets zonder trappers)*
ROZE	☐	☐	**Midden** kan trappen op een driewieler en stoppen *(nog niet direct)*
GEEL	☐	☐	**Einde** trapt en stuurt *(enigszins gericht)* op een driewieler

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Grove motoriek • **4 Springen**

Dreumes

ORANJE

	in ontwikkeling	ja	Het kind ...
	☐	☐	kan een sprongetje maken, terwijl hij/zij iets (of iemand) vasthoudt

Peuter

GROEN ROZE GEEL

Begin	☐	☐	kan een sprongetje maken zonder zich ergens aan vast te houden
Midden	☐	☐	kan springen, met beide voeten tegelijk van de grond
Einde	☐	☐	kan springen en afwisselend grote of kleine sprongen maken *(met één of twee voeten tegelijk)*
	☐	☐	kan ergens vanaf springen, met gebogen knieën, en op de voeten landen
	☐	☐	kan verspringen *(één voet voor)*

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Grove motoriek • **5 Klimmen**

Dreumes

ORANJE

	in ontwikkeling	ja	Het kind ...
	☐	☐	gaat klimmen en klauteren *(doorgaans nog op handen en voeten omhoog)*

Peuter

GROEN ROZE GEEL

Begin	☐	☐	klimt zelf ergens op en af *(bijv. een stoel of een bank)*
Midden	☐	☐	kan ergens doorheen klimmen *(bijv. door een hoepel)*
Einde	☐	☐	kan ergens op en af klimmen, steeds een beetje hoger

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Grove motoriek • **6 Vangen en gooien**

Dreumes

	in ontwikkeling	ja	Het kind ...
ORANJE	☐	☐	duwt, ongericht, een grote bal vooruit

Peuter

		in ontwikkeling	ja	Het kind ...
GEEL	**Begin**	☐	☐	gooit *(nog ongericht)* een bal
		☐	☐	rolt een bal voor zich uit, enigszins gericht
ROZE	**Midden**	☐	☐	rolt enigszins gericht een bal, bijv. naar een ander kind op korte afstand *(1 meter)*
		☐	☐	schopt een bal zonder het evenwicht te verliezen
		☐	☐	kan met beide armen een grote, lichte bal vangen *(armen als een 'kommetje')*
GROEN	**Einde**	☐	☐	gooit gericht, met twee handen, een grote bal *(komt doorgaans in de buurt van de bedoelde richting)*
		☐	☐	rolt gericht een bal, met twee handen *(bijv. naar een kind op afstand)*
		☐	☐	schopt gericht een bal zonder het evenwicht te verliezen
		☐	☐	vangt een grote, lichte bal, ook met beide handen *(spreidt armen en handen om de bal te vangen)*

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Opmerkingen

observatiemoment baby • datum

Opmerkingen

observatiemoment dreumes • datum

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

Motoriek

Opmerkingen

observatiemoment begin peuterperiode • datum

Opmerkingen

observatiemoment midden peuterperiode • datum

Opmerkingen

observatiemoment eind peuterperiode • datum

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg